

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan sveder, izimaj nadalje in pravniki, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi novoletnega praznika izide prihodnji list v soboto, dne 2. januarja 1897.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ljubljane vabimo na nove naročbe, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da je o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 18.— Četrt leta . . . gld. 8-80
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40
Naročnje se lahko s vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne eniramo na dotično naročilo.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Za reformo deželnega volilnega reda.

(Govor posl. dra. Majarona v dež. zboru kranjskem dne 28. t. m.)

Visoki zbor! Proti sedanjim volilnim redom avstrijskim se nabira in kupči čedalje večja nezadovoljnost. Prav za prav načela, ki so bila mero-davna za razne zakone o volitvah v razne javne sasto-pe, ki so bila merodavna za podelitev subjek-tivne volilne pravice, za sestavo volilskih razredov za porazdeljevanje mandatov mej posamezne raz-rede, za način glasovanja za določitev posameznih volilnih okrajev, — ta načela prav za prav nikdar ustrezala niso, razun tistim, ki so bili pri vsem tem privilegovani, oziroma tistim, ki so iz vsega tega erpili politično moč in prevlado svojo. Ali mej tem, ko je prejšnje čase kritika obstoječega volilnega za-konodavstva bila bolj parcijska, bodisi da je pri-bajala le od pojedinih, malih političnih skupin, bo-disi da se je tikala le posameznih, manj splošnih ne-dostatkov, — dandanes je drugače, dandanes se že milijoni državljanov po celi Avstriji svedajo, da

je tukaj potreba reforme, in ne le to, najširši ljudski slojevi zahtevajo radikalne in obšne preustrojbe v duhu splošnosti, enakosti in svobode volilne prave. Malokatero politično gibanje, to lahko rečem, je tako hitro, tako rapidno narastlo, kakor to za-stran volilne reforme, ki le še naprej z elementarno močjo prodira na vse strani.

Ni pa, moja gospoda, narejeno to gibanje, nego popolnem naravno in umevno je. Potom poli-tične prosvete, potem tiska in shodov prodira v ljud-stvo spoznanje, da ima tudi najpriprostejši in naj-revnejši delavec svoje dolžnosti nasproti državi, deželi in občini, da pa zagadelj mu pristojta tudi pravica, kakor drugim, da se nanj ozira pri sestavi javnih, osobito zakonodavnih zastopov. In drugo, kar najbolj pospešuje rast rečenega gibanja, je to, da si razni stanovi, ki se boré za zboljšanje svo-jega socijalnega stanja, obečajo tega uprav od jav-nih organov in zastopov. Zagadelj so se oči vseh prikrajšanih in v socijalni bedi tičočih ljudskih slo-jev obrnile na volilno pravico kot na izvir in te-meljno podetavo vsega javnega življenja. Zagadelj bode ljudstvo kot tako samo skrbelo za to, da vo-lilna reforma ne pride poprej z dnevnega reda, ne tu in ne tam, dokler ne bode rešena pravično in dosledno.

Da nam je tu opraviti v resnici z mogočnim in zmagovitim gibanjem, dokazujejo inicijative cen-tralne vlade na tem polji. Cesar niso premogli pred-logi posameznih, če prav močnih parlamentarnih strank, to je napravil vidni in nevidni pritisek ljud-skega, osobito delavskega gibanja. Grof Taaffejeva volilna predloga je bila sad tega pritiska. Nihče v parlamentu je v jeseni l. 1893. ni pričakoval in še danes vidim, kako so bili tistega lepega dne vsi poslanci iznenadejani in kako se je velika večina poslancev zaradi nje tresla po vseh udih in po ce-lem životu! To iznenadenje se je sicer Tsaffejevemu kabinetu slabo izplačalo. Moral je zaradi tega iti. Vendar pa je volilna reforma postala greh, katerega sta podedovala tako knez Windischgrätzov, kakor tudi grof Badenijski kabinet. Vsaka vlada je imela neodloživo nalogo, potolažiti ljudsko teženje z vo-lilno reformo, če ne z dobro, pa slabo. In pri teh

nalogah bode ostalo — o tem smo lahko prepri-čani — še dolgo, dolgo časa, kajti gibanje za stran volilne reforme se ne dá zaječiti, najmanj pa po etappah, katere so dobre in koristne, konečno pa vender nezadostne!

Moja gospoda! Tudi deželni zbor kranjski moral bode v kratkem začeti baviti se z volilno re-formo. In kot resni politiki začnimo prej, predno nas prisili v to ljudsko gibanje, katero je tudi v naši deželi že močno. Platonično se je naš deželni zbor bavil z volilno reformo l. 1895., tedaj, ko je označil in priporočal svoja načela nasproti volilni predlogi kneza Windischgrätzja. Tedaj se je izrekel za nekako splošno volilno pravico, ki je pa menj splošna bila, nego je sedaj Badenijska v peti ku-riji, mej tem ko so na drugi strani načela dežel-nega zbora po mojem skromnem mnenji bila nepri-merno boljša, nego li so obsežena. Sedaj v novem volilnem zakonu za državni zbor. Ali o tem ne bom dalje govoril, kajti, kakor rečeno, stališče deželnega zbora je bilo tedaj bolj platonično, ker tedaj se je šlo za reformo volilnega prava za državni zbor.

Sedaj pa bode treba nam nastopiti praktično, misliti bode treba na to, kako se razširi in pravično uredi volilna pravica za deželni zbor, kar vse spada v našo kompetenco. In tu je pred vsem go-tovo: ker je sedaj z državnima zakonoma z dne 14. junija 1896, št. 168 in 169 drž. zak. vzprejet za državnozborske volitve princip splošne volilne pravice, treba bode istemu principu odpreti duri tudi v naš deželni volilni red. To je načelni upliv reformovanega državnega volilnega reda, kateremu se ne bo mogel odtegniti noben deželnozborski vo-lilni red!

Kar se tiče stranke, h kateri imam čast pri-padati, mislim, da zadenem pravo, ako trdim, da smo vsi narodni poslanci za uvedbo splošne volilne pravice, samo da hočemo jedni popolnem, drugi manj jednako volilno pravico. Istina pa je, to vprašanje je tudi za našo kronovino velikanskega po-mena ter vredno resnega proučevanja, konečno pa tudi blagohotnega sporazumljenja vseh strank v tej visoki zbornici. Glede na vse to in konečno tudi glede na to, da mora vsaka naša stvar preko Du-

Listek.

Mrtveci leta 1896.

Pri prestopu v novo leto nam je dolžnost, ozreti se še jedenkrat na minolo leto in se pije-tetno spomniti vseh tistih znanih ali zaslužnih slo-venskih mož in žena, katere je v tej dobi iz naše srede ugrabila neisprosna smrt.

Meseca januarja so umrli: Marija Morakuti roj. Gutman v Trebnjem; Luka Kunstek, gimn. profesor v Ptui; drd. med. Ivan Bobek v Ribnici; Aleš Likonar na Primskem; Agata Jeretin v Gradcu pri Litiji; Vincenc I. Noll, c. in kr. stotnik v p., v Ljubljani; Ivan Pleško, c. kr. učitelj v Idriji.

Meseca februarja so umrli: Fran Geiger, c. kr. davčni nadzornik, v Gorici; Fran Hribar v Vodicah; Andrej Antončič, c. kr. glavni davkar, v Ljubljani; Teresija Pirc v Ljubljani; Boštjan Lu-teršek, višji vojaški intendant, v Karlovcu; drd. Fran Oretnik v Gradcu; Henrik Frankovič, c. kr. sodni pristav, v Novem mestu; Josipina Waschni-tius v Ljubljani; Jožef Križman, kanonik in pisa-telj, v Tretu; Hermina Kragelj, c. kr. profesorja soproga, v Gorici; Marija Škofic v Ljubljani; Ana Predović v Ljubljani; Karol Geiger, stud. iur. na Dunaji; Neža Ulman v Ljubljani.

Meseca marca so umrli: Kristina Kavčič v Ljubljani; Franc Kermel, c. kr. stotnik v p., v Škofjiloki; Neža Noll v Orehku pri Postojini; Ma-rija Pleha v Ljubljani; Filip Tratnik, c. kr. poštni oficijal v Gradcu; Janez Vrhovec, meščan in po-sestnik, v Ljubljani; I. Polak, vdova c. kr. finč. komisarja, v Ljubljani; Henrika Vošnjak v Celju; Josipina pl. Kleinmayr v Ljubljani; Leopold Lašič, trgovec, v Sv. Križu na Vipavskem; Anton Tratnik, zdravnik, v Šmartnem pri Litiji; Marija Stare v Ljubljani; Janez Pleteršek, posestnik, v Mokronogu.

Meseca aprila so umrli: Josipina Keršin v St. Petru; Edvard Hohn v Ljubljani; Janez Hau-senbichler, župan in posestnik, v Žavcu; Ivan Bau-tan, šolski vodja, v Loškem potoku; dr. Vatroslav Oblak, vsučiliški profesor, v Celju; dr. Janez Sust, stolni prošt, v Tretu; Gabrijela Lozar v Ljubljani; Karol Vever na Brdu; Luka Jeran, kanonik, v Ljub-ljani; Viljem Thaller, župnik, v Rojanu pri Tretu; Uršula Legat v Ljubljani; Neža Belič, posestnica, na Viču; Jakob Matjan, posestnik, v Ljubljani; Ivan Benedikt, c. kr. glavnodavčni kontrolor v p., v Ljubljani.

Meseca maja so umrli: Apolonija Grdina, po-sestnica, v Ljubljani; Jos. Škofic, c. kr. sodni pri-stav, v Ljubljani; Franciška Potočnik, učiteljica, v

Ljubljani; Julij Justin v Ljubljani; Franc Kastelic v Novem mestu.

Meseca junija so umrli: Ivan Bernard, po-sestnik, v Ljubljani; Marija Götzel v Kranji; Andrej Milavec v Planini; Ferdinand Pfeifer, dež. adjunkt, v Ljubljani; Avgust Herman, trgovec in posestnik, v Kamniku; Karol Klun, kanonik, drž. in dež. po-slanec, v Budimpešti; Matija Medved, posestnik, v Zagorji ob Savi; Simon Volc, nadučitelj, v Lučah pri Ljubnem; Jernej Černe, posestnik, v Ljubljani; Anton Nedved, skladatelj, v Ljubljani; Josip Bla-žon, župan, v Planini; Viktor Rosina, c. kr. notar, v Mokronogu.

Meseca julija so umrli: Avgust Detela, revi-dent drž. žel., v Beljaku; Anton Spindler, c. kr. knjigovodja, v Brežicah; Izidor Kuhar, poštni upra-vitelj, v Ljubljani; Josip Vidic, meščan in vrv. moj-ster, v Ljubljani.

Meseca avgusta so umrli: Anton Kušar, trgovski poslovodja, v Ljubljani; Albin Škofic, trgovec, v Ljubljani; Jurij Požar, posestnik, na Vrhpolju; Anton Levstek, nadučitelj, v Idriji; Anton Knaflč, posestnik, v Šmartnem; Anton Pleško v Ljubljani; Ivan Trost, uradnik, v Ljubljani; Franc Leban, župan, v Črničah.

Meseca septembra so umrli: Fran Ferjančič v

naja, kjer ljubosumno hočejo nekaj časa obdržati prioriteto za uvedbo splošne volilne pravice, ne kaže nam že danes truditi se za razširjenje deželno-zborske volilne pravice in predlagati kaj takega. Utegnilo bi se nam zgoditi, da bi s tem, ko bi trdili naprednejše stališče, pokopali tisto, kar je za sedaj najnujnejše in najpotrebnejše.

Najpotrebnejše in vsekakor tudi dosežno se nam za sedaj vidi to, kamor meri naš predlog.

Hud boj bil je v poslanski zbornici tudi zaradi teh-le dveh vprašanj: naj li bodo državnozbornske volitve v volilnem razredu kmetijskih občin in pa v novem, splošnem volilnem razredu direktne ali pa indirektne? In potem: naj se li pri indirektnih volitvah vrše volitve volilnih mož in poslancev pisмено, tajno ali pa ustno, torej javno? Konečno se je večina poslanske zbornice udala, ne argumentom, ampak komplimentom, ter sklenila zakon, ki sedaj določa, da se državnozbornske volitve iz volilnega razreda kmetijskih občin in pa iz tistih volilnih okrajev pete kurije, ki so sestavljeni zgolj iz sodnih okrajev, načeloma vrše po volilnih možih, torej indirektno; ako pa je v kaki deželi vsled deželnega zakona ustanovljena za volilski razred kmetijskih občin neposredna volitev za deželni zbor, tedaj se neposredno voli tudi za državni zbor in sicer ne samo iz kmetijskih občin, ampak tudi povsod v splošnem volilnem razredu. Kar se pa tče načina glasovanja, ki je lahko pisмено in tajno, ali pa ustno in javno, določilo se je za volitev poslancev pisμένο glasovanje, za volitve volilnih mož pa pisμένο samo tedaj, ako se volilai možje tudi pri deželnozbornskih volitvah volijo pisμένο, torej tajno.

S kratka: ako sklenemo, da se imajo v prihodnje deželni poslanci voliti povsod direktno, tedaj bomo tudi za državni zbor volili povsod direktno in ob jednem tajno.

Gospoda moja! Utemeljevanje, da se moramo sedaj izreči za direktne volitve, vidi se mi skoraj odveč. Leta 1895 pri že omenjeni priliki se je večina deželnega zbora celo izrekla, naj se za državnozbornske volitve naravnost potom državnega zakona uvedo direktne volitve iz kmetijskih občin. Tudi govornik manjšine, ekselencia baron Schwegel se je izjavil, da je želeli direktnih volitev, ali pripomnil je, naj bi se uvedba v posameznih deželah storila zavisna od sklepa deželnega zbora. Torej takrat ni bilo nikake bistvene difference, in pričakovati je, da je bode tem manj dandanes!

Pogoj, ki ga sedaj za direktne volitve stavi novi državni volilni zakon, pa ni le avtonimističen impuls za nas, ampak naravnost nekaka sila za uvedbo direktne volilne pravice. Pomislimo le, če t ga ne storimo, da bodo morali celo prebivalci naših mest in trgov v peti kuriji voliti potom volilnih mož in javno! Peta kurija je za celo Kranjsko razdeljena zgolj na sodne okraje kot volilne okraje in tu je torej dan slučaj, da bodo tudi volilci po Ljubljani, Idriji, Novem mestu, v Kranji, na Vrhniki itd. javno volili najprej volilne možje, namestu, kar je jedino pravilno, naravnost in tajno državnega poslanca! V tak položaj ne smemo nikdar pripustiti naših mest in trgov, ki so dosedaj neposredno volili, to tem manj, ker smo prepričani, da je tudi

v kmetijskih občinah jedino prava volitev tista, ki se vrši direktno. Zategadelj je treba rešiti pred prihodnjimi državnozbornskimi volitvami vprašanje, ali naj se volitve poslancev v deželni zbor iz kmetijskih občin v bodoče vršijo direktno, ker se s tem doseže, da se bode tudi za državni zbor volilo direktno in sicer tako iz kmetijskih občin, kakor tudi iz pete kurije. S tem pa bode seveda v svesi rešiti vprašanje zaradi tajnega glasovanja, katero je zlasti potrebno v peti kuriji, kjer bode največ gospodarsko zavisnih volilcev, ki bodo le tedaj mogli po svoji volji in svobodno voliti, ako bodo volili z glasovnicami.

In konečno meri naš predlog na znižanje volilnega cenzusa. Večina deželnega zbora je l. 1895. je šla tako daleč, da je volilno pravico za državni zbor pripoznavala vsem, ki le količkaj direktnega davka plačujejo. Vlada in državni zbor se pa nista glede starih volilskih razredov postavila na to stališče. Vprašanje nastane sedaj za nas, kako bode z volilnim cenzusom za deželnozbornske volitve, predno se odloči potrebna večina za splošno volilno pravico. Vsekakor se mora zgoditi takoj najmanj to, da tisti, kateri bodo vsled zakona z dne 5. decembra t. l., št. 226. drž. zak. in na podlagi novega zakona o direktnih personalnih davkih imeli volilno pravico za državni zbor, kot najmanj štiri goldinarje cesarskih davkov na leto plačujoči, zadobé pod istim pogojem tudi volilno pravico za deželni zbor.

Ako danes visoka zbornica, ki ima res da le nekaj minut še na razpolaganje, ni pripravljena in v stanu o vsem tem meritorno sklepati, je pa pač potreba, da se deželni odbor takoj poprime vsaj navedenih najnujnih vprašanj ter že za prihodnjo sejo po preloženem zasiedanju pripravi primerne nasvete. In zategadelj le priporočam, da visoka zbornica takoj odobri od vseh strank podpisani predlog.

V Ljubljani, 31. decembra.

Štajerski Nemci. Ob volitvah je bil na Štajerskem hud boj mej narodnimi in liberalnimi Nemci. V deželnem zboru so si pa gospodje že podali roke. Osnovani so skupen klub in torej mej njimi ni več nobene razlike. Volilni boj torej ni bil boj za načela, temveč boj za mandate. Narodni Nemci so posebno z narodno gospodarskega stališča pobijali liberalne Nemce, a sedaj so pa na vse narodno gospodarske koristi popolnoma pozabili. Ko bi nemški volilci imeli kaj soli v glavi, bi jih zaradi takega postopanja pozvali na odgovor, a politična zavednost je mej štajerskimi Nemci še jako majhna.

Češka nevarnost. Nemci so zares veliki reveži. Sedaj preti jim nevarnost od Čehov v krajih, kjer dosedaj za nobenega Čeha voditi niso hoteli. Dr. Schmelzer je na shodu nemške zveze za zapadno severno Češko povedal, da je v okolišču te zveze 105 čeških društev. Ti kraji spadajo vsi v zaključeno nemško ozemlje. Dr. Schmelzer pač ni pomislil, kaj je s tem priznal. Ko bi v teh krajih ne bilo mnogo Čehov, bi gotovo toliko čeških društev ne moglo obstati. Nemci se menda vendar vanje ne upisujejo. Po tem takim pa mora vendar le resnica biti, kar Čehi trdijo, da sploh nemškega

zaključnega ozemlja ni, ker biva po vsem Češkem tako število Čehov, da se prezirati ne smejo. Še huje je pa seveda za Nemce, da se češtvo razširja tudi zunaj Češke. Na Dolenjem Avstrijskem mislijo sedaj Čahi osnovati jedno veliko otroško in jedno kmetako knjižnico, kar seveda Nemce jako jezi. Vidijo namreč, da vse njih upiranje ne bode pomagalo. Radi ali neradi bodo morali že v bližnji prihodnosti priznati, da ta dežela ni čisto nemška, temveč meševita dežela.

Dolenjeavstrijskemu deželnemu zboru se je predložil nov lovski zakon. Po tem zakonu se bode občinam dovolil večji upliv pri oddaji lova. Občine bodo lov oddajale same, a bode vendar oddajo morale potrditi politično oblastvo. Namestništvo bode smelo razveljati za kako divjačino v zakonu določeni čas, v katerem se ne sme streljati. Če to zahtevajo koristi kmetijstva in gospodarstva, sme namestništvo odrediti, da se pomanjša število kake divjačine. Za vinske kraje sme namestništvo tudi ukazati, da se morajo zajci popolnoma pokončati in da je gledati, da v takih krajih ne bode več zajcev. Kunci se bodo vtevali v ono vrsto škodljivih živalij, katere sme na svojem posestvu pobijati vsak gospodar, na javnem pa vsakdo. Lovi z gonjači ne smejo biti ob nedeljah in praznikih mej dopoldansko službo božjo. O škodab, ki jih napravi divjačina, v bodoče ne bode več razsojevalo politično oblastvo, temveč posebno rassodišče, obstoječe iz predsednika, katerega imenuje politično oblastvo na tri leta za dva sosedna lovska okoliša vkupe, in dveh rassojevalcev, katerih imenuje vsaka stranka po jednega. Proti rassodbi rassojevalcev ni nobene pritožbe. Škode se imajo hitro ceniti in hitro povrniti. Zakupniki lova se pa lahko tudi s posestniki sporazumijo, koliko bode jim na leto plačevati za lovske škode, naj jih je kaj ali ne. Dovoljeno je tudi tako sporazumljenje mej zakupniki lova in občino, v katerem slučaju potem občina prevzame odškodovanje posestnikov in vse stroške za določevanje škode, kolikor bi jih sicer zakupnik lova imel. Ob jednem se je deželnemu zboru predložil zakon o zapriseženju poljskih čuvajev. Obe ti dve predlogi sta v interesu kmetijstva.

Reforme v Turčiji. Turška vlada in sultan veleposlanikom zadnji čas obetata razne reforme, ki se mislijo uvesti. Hkrati so pa Turki že sklenili, kako reforme preprečijo. Naročilo se je uradnikom, naj mohamedansko prebivalstvo nahujskajo, da se upre vsakim preosnovam. Mej Albanci se je že začelo neko tako gibanje proti reformam na zapadnem Balkanu. Pričakovati je tudi drugod, da se nahujskani mohamedanci upro. Turška vlada bode pa potem rekla, da ne more obljub izvesti, ker se je sicer bati velikega prelivanja krvi. Velevladi je potem ne bodo silile, ker ne morejo uporabljati sile. Le to se ne ve, če bodo kristjani mirno gledali in morda ne bodo z orožjem v roki zahtevali, da se tudi izvede, kar se je obljubilo. V tem slučaju bode pa obstanek Turčije zopet v nevarnosti in diplomatje si bodo morali ubijati glave, kako jo ohranijo.

 Dalje v prilogi.

Ljubljani; Leopold Cvek, učitelj v p., v Ljubljani; Fran Velkavrh, jermenar in sedlar, v Ljubljani; Ferdinand Perozzi, posestnik in župan, v Dornbergu; Gregor Kržič, uradnik v p., v Kranju; Josip Rus, posestnik in gostilničar, v Murni pač; Vinko Ježovnik, posestnik, v Velenju; Ivan Dolenc v Stari Loki; Anton Gille, posestnik in trgovec, v Vačah; Jakob Dreani, trgovec in posestnik, na Razdrtem.

Meseca oktobra so umrli: Ivan M. Klun v Trstu; Ivana Recher v Ljubljani; dr. Henrik Pauker pl. Glangfeld, stolni kanonik, v Ljubljani; Anton Prosenik, c. kr. sodomerec itd., v Metliki; Marija Zajc v Ljubljani.

Meseca novembra so umrli: Ivan Navratil, ravnatelj pomožnih uradov pri najvišjem sodišču in pisatelj, na Dunaji; Makso Armič, bivši faktor „Nar. T.“, v Ljubljani; Fran S. Grdinič, c. kr. profesor, v Ljubljani; Franja Poklukar v Ribnici; Julij Myar, zdravnik, v Planini; Josip Kramaršič v Ljubljani; Karolina Jurman v Ljubljani.

Meseca decembra so umrli: dr. Frid. B. Buik, odvjetnik, v Celju; Rikard Bežek, c. kr. davčni oficijal, v Kamniku; Anton Freuinsfeld, učitelj, v Ljubljani; Ludovik Weber, c. kr. davkar v Starem trgu pri Ložu; Ivan Kočvar, posestnik, v Središči;

Aleš Engelman, meščan, v Kranju; Frančiška Schrey v Ljubljani; Marija Jenko, posestnica, v Litiji; dr. Josip Kopač, odvjetnik, v Zagrebu.

Mnogo jih je še, kateri so se minolo leto preselili na oni svet, a katerih imena se tu niso zabeležila. Bodi vsem blag spomin!

„Ljubljanski Zvon“ 1896.

(Nekoliko kritike.)

„Ljubljanski Zvon“ zvršil je svoj 16. letnik. Lepa knjiga podaja nam mnogo leposlovnih in poljudno znanstvenih spisov, ona obsega velik del pojavov naše slovenske beletristike iz prošlega leta. Zato zdi se nam primerno, da se ozremo na priobčene spise ter jih ob kratkem ocenimo, tem bolj, ker so se letos pojavili večinoma novi in mladi, dozda še ne mnogo znani pisatelji. Uvodna povest „V krvi“ in povest „Dušne borbe“ prouzročile ste že mnogo literarnega boja. Ker nečemo na novo buditi razne polemike in tako krčiti vsaj začasnega premirja, opustimo oceno teh dveh spisov, ter se omejimo na ostale, v prvi vrsti na pripovedne spise.

„Ljubljanski Zvon“ gojil je, zvest svoji tradiciji, tudi v prošlem tečaju v prvi vrsti beletri-

stiko ter podajal le nekatere občeanimivne poučne spise, izključeval pa strogo znanstvene razprave. S tem ustregel je gotovo ogromni večini čitateljev, katerim so v prejšnjih letih presedali zlasti oni brezkončni filološki spisi in prepiri. Listek omejeval se je na naše slovenske razmere; želel bi sicer, da bi se nekoliko več oziral na druge slovanske narode, a težava bila bi to uredniku, zlasti z ozirom na prostor; saj je bil sedanjí urednik še tako obziren, da niti platnic ni puščal neizrabljenih. Kar povsem odobravamo.

* * *

I. Materino srce.

Spisal Radoslav Murnik.

Lepa, ginljiva francoska pravljica, katero je pisatelj postavil v moto, izraža nam na poetiški način neizmerno materino ljubezen do otroka, bodi si ta še toliko nevhvaležen in ljubezni nevreden. Isto idejo opisuje nam tudi povest sama, dasi je snov stara, v zanimivi in jezikovno dovršeni obliki. — Pisatelj je prav dobro pogodil značaje: oderuha in skopuha, hinavca Jemca; blaziranega lajtnanta Spiesaa; lepo, lehkoživo malopridnico Irmo; blagosrčno Ladičevko in njenega sina, katerega strast do Irme dovede, da svojo mater vara in pripravi ob

Zborovanje slovenskega učiteljstva,
dne 28. in 29. decembra 1896.

Kakor vsako leto, zborovalo je tudi o letošnjih božičnih počitkih slovensko učiteljstvo v Ljubljani in sicer prvokrat letos v „Narodnem domu“.

V ponedeljek, dne 28. t. m., je bil ob 6. uri zvečer v klubovi sobi „Narodnega doma“ občni zbor društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani. Društveni predsednik gosp. nadzornik Andr. Žumer četvrti zborovanje s presrečnim pozdravom, v katerem je izrazil veselje, da se zanimanje za prekornostno društvo širi bolj in bolj. Učiteljstvo samo deluje zanj s pohvale vredno vnemo, saj priznava korist učiteljskega konvikta, kar kaže tudi s tem, da se je zborovanja udeležilo v tolikem številu. Društveni tajnik gosp. Juraj Režek poroča o delovanju društvenega odbora v pretečenem letu ter imenuje razne dobrotnike, ki so društvu priskočili na pomoč. Tem prijateljem svojim izreče občni zbor najtoplejšo zahvalo. Iz tajnikovega poročila povzamemo, da šteje društvo v drugem letu svojega delovanja 2 pokrovitelja, 1 ustanovnika, 70 rednih članov in 100 podpornikov. Blagajnik gosp. Jak. Dimnik poroča, da je naraslo društveno imetje na 5000 kron, katere so naložene plodonosno v mestni hranilnici ljubljanski. K peti točki dnevnega reda „razgovor o konviktu“ se oglasi g. Režek in v daljšem govoru razpravlja o notranji uredbi konvikta in o načrtu in troškovniku cele stavbe, kakor se je že razpravljalo v društvenem odboru. Koncem svojega govora stavi predlog: 1. Društveni odbor naj se čim prej obrne do veleslavnega obč. zastopa deželnega stolnega mesta Ljubljane s prošnjo za brezplačni prostor, oziroma za znižano ceno tega prostora, ki naj bi meril vsaj 12 arov. 2. Obrni se do kakšnega izvedenca inženerja za izdelanje načrta in troškovnika za stavbo. 3. Stopi v dogovor s katero hranilnico zaradi dobave posojila. 4. Ako se mu vse to posreči pred letom dnij, skliči izvenredni občni zbor v končno poročanje in odobrenje. Po kratkem priporočilu odbornika g. E. Gangla, so bili vsi predlogi vzprejeti jednoglasno. V odbor, ki se je prej konstituiral, so voljeni gg.: Andrej Žumer (predsednik), Franc Gabršek (I. podpredsednik), Josip Cepuder (II. podpredsednik), Juraj Režek (tajnik), Jakob Dimnik (blagajnik) in Franc Črnagoj, Jakob Furlan, Eog. Gangl in Janko Likar (odborniki).

Ob 8. uri zvečer pa je bil v mali dvorani „Narodnega doma“ društveni večer, katerega je priredilo „Slovensko učiteljsko društvo“ v čast svojemu odlikovanemu predsedniku gosp. nadzorniku Andr. Žumeru. Tega častnega večera se je udeležilo nad 100 učiteljev in učiteljic, mej njimi pa smo zapazili dokaj prijateljev slovenskega učiteljstva. — Društveni podpredsednik gosp. Juraj Režek povzame prvi besedo in v svojem govoru pozdravlja zbrano učiteljstvo, katero se druži vedno, koderkoli je treba pokazati solidarnost in jedinstvo, ki vlada med slovenskim učiteljstvom. S tem odpira častni večer. K besedi se oglasi učitelj g. E. Gangl in pravi, da ima „Slov. učit. društvo“ v svoji kroniki zabeleženih malo takih dogodkov, kakoršen je ta, ki ga slavimo nocojšnji večer. Takrat, ko je grozni potres omajal tla beli Ljubljani, poprijeli so se odlični možje dela, da pomagajo zopet naši slovenski stolici iz razvalin. Mej temi možmi je zvesto stal tudi naš slavjenec ter vstrajno delal v korist trepečemu ljudstvu. To njegovo človekoljubno delovanje je dobilo najvišjo pohvalo in priznanje: presvetli vladar je slavljence odlikoval z zlatim križcem s krono za zasluge. Veseli nas toliko bolj to odlikovanje, ker je proslavljen z njim predeednik „Slov. učit. društva“. Zatorej mu govornik napije, kateremu pritegne navdušeno zbrano učiteljstvo. Gospod slavjenec zahvali svoje slavitelje s toplimi besedami. Izraža svoje veselje nad tem, da se ga

ob tej veseli priliki spominja tako slovensko učiteljstvo, kateremu v prid boče še nadalje delovati po svojih močeh. Končno se je oglašil k besedi mestni župan ljubljanski g. Ivan Hribar in izreče veselje nad odlikovanjem g. Žumera, kateremu nazdravlja kot predsedniku mestnemu šolskemu svetu, kjer se je prepiral o velikih zaslugah, katere si je stekel slavjenec na polju ljudskega šolstva. Navdušeno in odobrjujoče je bil vsprejet govor gosp. župana. Z velikim zanimanjem smo za tem poslušali interesantno predavanje g. učitelja Ljudevita Stiasnyja iz Radovljice „o ljudskem šolstvu na Ruskem“ in „Vserossijskaja vystavka v Nižnem Novgorodu“. To predavanje priobči „Učiteljski Tovariš“, zatorej nam ni treba več poročati o tem. Pristavimo le toliko, da je zbrano učiteljstvo živahno pritrjevalo gospodu poročevalcu in mu s tem izrazilo svoje priznanje in zahvalo. Razvila se je kaj živahna zabava. Mej prijateljskimi pogovori in pejem je ostalo slovensko učiteljstvo zbrano prezno v noč.

V torek zjutraj ob polu 9. uri se je zbralo do 100 udov v mali dvorani „Narodnega doma“ k občnemu zboru „Slovenskega učiteljskega društva“. Društveni predsednik g. Andr. Žumer odpravi zborovanje z običajnim ogovorom in pozdravom na zbrane društvenike ter pozove društvenega tajnika, da prečita svoje poročilo. Tajnik g. Jakob Furlan poroča o odobrenem poslovanju v preteklem društvenem letu. Važnejši dogodki so se že mej letom redno objavljali v društvenem glasilu in v naših dnevnikih, zatorej ni treba tu o njih govoriti obširneje. Omenimo le, da se je odbor trudil v prvi vrsti, da sestavi pravila za deželno učit. društvo. Tajnik se spominja društvenih prijateljev in umrlih tovarišev-členov, katerim bodi blag spomin! Društvo šteje 409 pravih udov in jednega podpornega uda. Društveni blagajnik in upravnik društvenemu glasilu, g. Alojzij Kecelj, poroča, da je imelo društvo v preteklem letu 1665 gl. 58 kr. dohodkov in 1668 gl. 45 kr. troškov. „Učit. Tovariš“ je štel v preteklem letu 600 naročnikov. Odbornik in urednik „Učit. Tovariša“, g. Jak. Dimnik, poroča o dohodkih za „cesar Franc Jožefovo ustanovo za učiteljske sirote na Kranjskem“, za katero se je nabralo do 500 gl., kateri so naloženi v mestni hranilnici ljubljanski. Kot urednik pravi, kaka načela so ga vodila pri urejevanju društvenega glasila, in kakšna ga bodo vodila v bodoče. Občni zbor se strinja s pisavo „Učit. Tovariš“, kateri odločno odbija napade na učiteljstvo. Na tej poti naj vztraja in dela odločno za stan, bori pa naj sa v mejah dostojnosti in taktike. Gosp. Luka Jelenc prečita ob glasnem odobravanju prošnjo kranjskega učiteljstva na veleslavni deželni zbor za zboljšanje gmočnega stanja, katero je podpisalo vse učiteljstvo in katero je poročevalec že odposlal na svoje mesto. Razgovor o osnovanju deželnega učiteljskega društva (poročevalec g. Janko Likar) se je na predlog g. L. Letnarja odložil na prihodnji občni zbor. Za tem se je vršila volitev odbora za prihodnje društveno leto in volitev pregledovalcev računov. V odbor, ki se je precej konstituiral, so voljeni gg.: predsednik Franc Gabršek, podpredsednik Anton Razinger, tajnik in knjižničar Engelbert Gangl, blagajnik Franc Črnagoj, urednik Jakob Dimnik in odborniki: Luka Jelenc, Ivan Krulec, Lovro Letnar in Janko Likar. Pregledovalci računov: gospodični M. Marolt in N. Zupan ter gosp. Maks Josin. K zadnji točki dnevnega reda se oglasi g. J. Dimnik ter predlaga: Občni zbor skleni, da se v bodoče poveča oblika „Učiteljskega Tovariša“. Predlog je bil vzprejet. Gosp. predsednik v končnem govoru zahvali zborovalce ter se spominja zaščitnika in pospeševalca narodne omike, preavetlega cesarja, kateremu zakliče zbrano učiteljstvo „Slava!“ S tem je bilo zaključeno zborovanje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. decembra..

— (Jedinstven klub) Odposlanci obeh kranjskih slovenskih strank imeli so zadnje dni ter bodo imeli še nocoj posvetovanje o tem, kako bi se dosegle mirne državnozbornske volitve in bi tako izvoljenim kandidatom bilo tem lažje vstopiti v jugoslovanski klub. Dosedaj se je na obeh straneh kazala odločna volja za ta namen. Nadejati se bomo, da odpadejo tudi strauski oziri. „Slovenec“ poroča, da odbor njegove stranke predloži sklepe po tem shodu zaupnih mož iz cele dežele. Samo po sebi je umevno, da takisto stori tudi izvrševalni odbor narodne stranke, ker je v to itak zavezan po organizaciji stranke. Tedaj bode zaupnim možem, ki se o stvari poprej razgovore v svojem kraju, dana prilika, soditi postopanje izvrševalnega odbora in pa govoriti o kandidaturah, glede katerih mora vsakdo, kdor se čuti pristaša stranke, prepustiti odločitev odboru zaupnih mož cele stranke.

— (Še jedenkrat ljubljanski javni napisi.)

Včeraj je tudi „Slovenec“ izpregovoril besedo o javnih napisih in povedal brez oviakov, da je njegova stranka še sedaj za dvojezične napise. Isto tako je dež. odbornik Povše pred nekaj dnevi na direktno vprašanje, kako bi glasoval, ako bi napisi še jedenkrat prišli pred deželni odbor, precizno izjavil, da bi glasoval zoper samoslovenske napise, dasi je on svoj čas podpisal prošnjo za samoslovenske napise. To je pač dokaz, da se glede samoslovenskih napisov tudi danes ne da nič doseči, tudi ko bi se vsa akcija iz nova začela, kakor na videz ker iz gole nagajivosti želi isti dr. Gregorič, kateri je bil svoj čas s klerikalno stranko vred odločen nasprotnik samoslovenskih napisov. Mi nikakor ne opravičujemo dvojezičnih napisov, kakor nam očita „Slovenec“, ali začeti iz nova boj, kateri ne more imeti nikakega dobrega uspeha, pač pa zamore mestu v sedanjih razmerah škoditi, to se nam zdi nepotrebno. Stvar mora torej za sedaj ostati tam, kamor jo je potisnila klerikalna stranka. „Slovenec“ vprašuje tudi jako patetično, če je njegova stranka kriva, „da se bodo dvojezični napisi zopet odstranili, ker so črke pri nemških napisih premajhne“. Na to vprašanje mu odgovarjamo, da na odstranitev teh napisov nikdo ne misli. Odstranijo se le nemško-slovenski in po zaslugi klerikalne stranke onemogočeni samoslovenski napisi.

— (Izdajatelj „Slov. Lista“ in slovensko gledališče.) Gosp. dr. Gregorič spada mej tiste na srečo le maloštevilne „rodoljube“, katerih menda principijelno nikdar ni videti pri slovenskih gledaliških predstavah. Umevno je torej, da nima pojma o potrebah slovenskega gledališča in o velikanskih težavah, s katerimi se mora boriti. Da pa tudi nič ne vé o velikem kulturnem in narodnem pomenu tega našega zavoda, to je pokazal s svojim govorom zoper nasvetovano subvencijo slov. gledališču. Zdaj ve menda tudi dr. Gregorič, da se s svojim nasprotovanjem nikomur ni prikupil, ker ga v Ljubljani ni filistra, kateri bi se spodikal ob subvenciji, ker je vse prebivalstvo jedino v tem, da mora občina po svojih najboljših močeh podpirati gledališče. Zato

vse premoženje. Jako natančno so varisani duševni boji in nemiri Ladičevi vsled defraudacije, — z izbornostjo plastičnostjo in obširnostjo naslikana je dolgotrajna vožnja po železnici in na saneh, ko sin v nemiru in obupu hiti k umirajoči materi; — srečno pogojen prizor v krčmi, kjer čuje od kmetov obsodbo svojega dejanja, in da je sam prouzočil materino bolezen. Kes se poloti njegove duše prepozno, zaman hiti, mati umrla je prezgodaj, da bi jo mogel prositi odpuščanja. A vender je naročila, da mu odpušča, da ga blagoslovja.

Da je v spisu marsikak sentimentalni moment, pouzroča, a tudi izgovarja in opravičuje snov sama.

Ako bi hoteli omeniti nekatere malenkosti, bila bi želja, naj naši pisatelji svojim povestim ne upletajo tako radi tujih izrazov in govoric. Oni nemški citati iz raznih lepakov in naznanil; ono italijansko javkanje za psičkom — spisalo bi se lahko v slovenščini. Čemu razkazavati ali bahariti se s tuščino? — Izrazi „Pücher“, „barabe“ i. dr. zde se nam povsem neumestni tudi mej „ušesci“. — In ona anekdota o zmruznencu je vender preveč trivijalna in vsemu spisu v kvar. — Vse to omenili smo, ker obžalujemo vsako, tudi malo hibo pri tako lepem spisu.

II. Zunaj.

Spisal Radoslav Murnik.

V spisu, kateremu priznavamo veliko plastiko in izbornost v risanju in opisovanju podrobnosti, nam ugaja zlasti opis malega otroka, katerega je pisatelj pogodil v govorici in v kretanju jako srečno. Samo prizor, ko ta mali dečko, ki niti prav dobro govoriti ne zna, umira, da namreč čuti in sluti smrt, da rekli bi, dela nekak testament, ni po življenju; ona služi naj le v sentimentalno svrhu. V isti namen napisana je najbrž tudi ponočna poroka, katero doživi častnik v sanjah s svojo umrlo ženo. Čudo, da je uprav Murnik, ki je doslej gojil največ le humoristično strujo, letos pričel z nekako rafinirano sentimentalnostjo. Mislili smo, da smo že preboleli to dobo v našem slovstvu. Kljub temu zna nas čitatelj pridobivati zase. — Morda dočakamo kmalu iz njegovega peresa kako večje delo, za katero ima vse sposobnosti; želeli bi, da se v njem izogiblje vsake nenaravnosti in vsakega pretiravanja bodisi na to ali ono stran, in uverjeni smo, da si utrdi in pomnoži dosedanje priznanje.

III. Hrast.

Slika. Spisal Aleksander Orel.

Soseda, ki živi v prijateljstvu in slogi dolgo vrsto let, a pričneta iz malenkostnega uzroka pravdo,

ki stane ogromno denarja; — kmet, ki se jeze udá pijači in zapravi vse svoje imetje, tako da mora ostaviti domačijo, — kolikokrat so se že popisovali ti dogodki v pouk in svarilo, kolikokrat izrabljali v leposlovju! A snov, še tako stara in vsakdanja, postane zanimiva, ako jo opiše pravi, nadarjen pisatelj — pesnik. In Al. Orel je istinito nadarjeni pisatelj, o tem uveri nas ta povest, ki očara po svoji tehniki, živahnosti v pripovedovanju, krasoti v opisih, s svojim jezikovnim bogastvom in plastiko. — Izbornost pogojeni so kmetijski značaji; zadrega pri odvetniku, jeza v krčmi, oblastnost v hiši, naslikani so mojsterski; priče pri komisiji, stare opravljivke, vaški paglavci — vsi ti pogojeni so izvrstno. Pisatelj pa kaže še poseben talent za opazovanje dogodkov v naravi; klasični so opisi živali, le da prevečkrat prepletavajo povest samo; lep in pesniški je uvod povesti, le da je preveč razsežen. — Vsi povesti ovrgel bi jedino mušji lov odvetnikov, zdi se mi vender preveč pretiravanje in pretrivijalen.

V Al. Orelu pojavil se je pisatelj, ki nam izvestno poda še marsikako izbornostno delo, in čestitati moramo „Lj. Zvonu“, da si je v njem pridobil novega sotrudnika.

se skuša opravičevati. Priobčil je v listu, kateri objavlja vse napade na ljubljanske narodne moše in zavode, ne da bi jih poprej preiskati dal, neko „poslano“, v katerem utemeljuje svoje postopanje. V tem „poslanem“ pravi, da je tudi magistrat zmatral subvencijo 3000 gl. kot primerno sedanjim finančnim razmeram mesta ljubljanskega. Magistrat je res postavil v proračun le 3000 gl., ali samo vsled tega, ker pri sestavljanju proračuna še ni imel v rokah prošnje „Dram. društva“ za običajno izredno podporo 3000 gl. Magistrat vendar ne more nasvetovati izredne podpore, kateri ni nihče prosil. Finančni odsek je predlagal toliko podpore, kolikor je je dajala občina prejšnja leta, in naj reče dr. Gregorič kar hoče, to je istina, da je hotel „Dram. društvu“ priznati smrtni udarec ter onemogočiti slovensko gledališče, katero z manjšo subvencijo ne more izhajati, iz gole nagajivosti. To je priznal sam, ko je na vprašanje nekoga Nemca, kako se je mogel tako daleč spozabiti, da je hotel oškodovati slovensko gledališče, odgovoril, da je hotel s svojim nasprotovanjem samo sitnosti delati dr. Tavčarju. Ali ni ta mož vreden podpore tistih, ki se ob zeleni Adriji zanj navdušujejo? Dr. Gregorič spravlja v svojem poslanem z gledališčem v zvezo tudi Ciril-Metodovo družbo, kateri se je dovolilo 500 gold. Visoko cenimo družbo sv. Cirila in Metoda ter smo to tudi z dejanji pokazali, ali dovoljena podpora se nam zdi primerna. Ko bi vse slovenske občine za družbo storile razmeroma toliko, kolikor ljubljanska občina, izhajala bi prav lahko. Slov. gledališče pa je v prvi vrsti na korist ljubljanskemu prebivalstvu in specijelno za Ljubljano neprimerno večje kulturne in narodne važnosti nego Ciril-Metodova družba, naravno je torej, da je občina podpira in mora podpirati znatnejše nego Ciril-Metodovo družbo. Če se pa dr. Gregorič zdi, da je Ciril-Metodovi družbi dovoljena podpora premajhna, zakaj pa ni on „zasledil narodnega čuta v svojem srcu“ in ni predlagal zvišanja? Njegov pristavek, da narodna stranka tega ni storila „iz razlogov, kateri so njej sami gotovo znani“, nam je popolnoma neumeven. Kdo pa podpira družbo sv. Cirila in Metoda na vso moč, če ne pristaja narodne stranke? vsaj nam ni znano, da bi bila famozna Gregoričeva „troperesna“ stranka že kaj znatnega storila za družbo! Prosimo torej, naj se dr. Gregorič da „izbežati“ in naj pove, kaj je mislil s temi, sumničastimi prav podobnimi besedami povedati. Ako bi se hotel zopet potuhiniti in umakniti jasnemu odgovoru, smatrali bomo to kot dokaz, da je hotel narodno stranko po svoji navadi brez vzroka perfidno sumničati.

— (Finančni ravnatelj za Kranjsko.) g. dvorni svetnik Plachky, pojde prav v kratkem v pokoj. Se je li za naslednika mu poskrbel jezikovno zmožen in pravičen, našemu prebivalstvu blagohoten uradnik?

— (Repertoir slovenskega gledališča.) V soboto, 2. januarja se bode prvič predstavljala igra „To je dekle“, nemški „Blitzmädl“. Ta igra je na pol burka, na pol opereta, polna velikomičnih prizorov in smešnih pa jako zanimivih in zabavnih dogodov, a polna tudi vsakovrstnih najlepših napevov, iz kratka: graciozna burka opereta, katera se občinstvu gotovo tako omili, da postane to, kar je bila „Mam'zell Nitouche“. — Dne 5. januarja se bode prvič pela nova izvirna opera slovenskega skladatelja gosp. V. Parme „Ksenija“, pred opero pa se bode predstavljala jednodeljanska veseloigra Jar. Vrchlickega „Katulova osveta“. O Parmovi operi govorili bomo pred predstavo še obširneje.

— (Umrl) je včeraj opoludne gosp. Josip Borghi, profesor na tukajšnji realni. Pokojnik je časih učil tudi slovenščino. Bil je jako konciljanten in vsled tega obče priljubljen mož. Bodi mu zemlja lahka!

— (Novi deželni dvorec.) Dež. inženjer je v ponedeljek predložil dež. zboru svoje načrte za zgradbo dež. dvorca. Načrti so krasni in bi bilo po njih sezidano poslopje dežele dostojna palača, na katero bi moglo vse prebivalstvo biti ponosno.

— (Narodna čitalnica.) Opozarjamo na današnji Silvestrov večer, kateri priredi „Narodna čitalnica“ svojim članom v mali dvorani v „Narodnem domu“.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“.) V soboto, 2. januarja, bo skupna skušnja. Ženski zbor prične ob 7. uri, moški zbor pa ob 8. uri zvečer.

— (Telefonska zveza mestnih policijskih stražnic.) Ker je dotični trošek ljubljanski obč. svet dovolil, upeljala se bode to leto telefonska zveza mej mestnimi policijskimi stražnicami in nje centralo.

— (Letošnji slovenski skladni koledarji) so zelo elegantno in ukusno opremljeni. Rodoljubno opozarjamo, da si jih prav pridno naročajo, zlasti pa, da iste zahtevajo v javnih lokalih, kjer se po nepotrebnem le še preveč nemški koledarji uporabljajo. Skladni kakor tudi stenski koledarji dobivajo se pri založniku g. Ant. Zagorjaniu v Ljubljani.

— (Pobiranje tlakovine na Trnovskem pristanu.) Pretečeni ponedeljek postavili so na levem bregu Ljubljanice (poleg Trtnikove hiše) leseno kolibo za pazniško osobje, ki bode ondu pobiralo tlakovino od živine. To pobiranje se prične z dnem 2. januarja 1897. l.

— („Salon Tuschl“ v ljubljanski baraki) Čudna govornica se širi po mestu. Mestna policija je baje zasledila, da se v neki baraki v Latermanovem drevoredu goče nemarnosti in je baje že pred božičnimi prazniki prišla in zaprla neko žensko, ki je svojo trinajstletno hčer prodajala. Razuzdaneži raznih stanov, stari in mladi, ugledni in neugledni, zhajali so v barako. Tudi vojaštvo je bilo zastopano. Zleteli je, da spravi preiskava vse na dan in da zadene razuzdaneže in mater sovednico zaslužena kazen.

— (Z Gorenjskega) se nam piše: Že večkrat mi je bila dana neljuba prilika opazovati, da se nižji pomožni uradniki kranjske obrtne družbe jako nespodobno po gostilnicah tukajšnje okolice obnašajo, posebno ako čutijo v bližini kakoga domačina-Slovenca. To oporovanje pripisaval sem do sedaj jedino le mladosti dotičnih gospodov, pretekli teden sem se prepiral, da se te nespodobnosti vršijo zgolj iz sovraštva in iz mržnje do vsega, kar je slovenskega; pohodi dotičnih gospodov v gostilne tukajšnje okolice pa imajo jedino namen, mirne domačine na razne germanske načine izzivati in napadati. Posebej pogumni so ti gospodje takrat, kadar so v večini, kakor se je prigodilo preteklo nedejlo v gostilni na Selnu, kjer so domačine s pesmijo „Die Wacht am Rhein“ izzivali. Pozor go spodje! Ako ne bode tega bujskanja in izzivanja po gostilnah kmalo konec, tako bomo tudi mi domačini primerno nastopili. Ako nečete mej nami mirni biti, pojdite na Prusko, mi domačini se pa nikakor ne bomo pustili več žaliti ter se tudi nikoli ne bomo uklanjali. — Več okoličanov goraje doline.

— (Potres.) Iz Mokronoga vam se poroča, da je bil tam v noči od 29. na 30. t. m. dvakrat potres, in sicer prvi sunek (ob 9. uri 23 min. zvečer) toliko močen, da se je hišna oprava sibalala, drugi bil je slabjši. Škode ni potres nič povzročil.

— (V deželnem zboru štajerskem) se je za kulisami moralo nekaj zgoditi. To sklepamo iz postopanja slovenskih poslancev pri volitvi v odseke. V jedni prvih sej sta Srnec in Robič odklonila izvolitev v odsek za premembo volilnega reda in sicer, kakor so listi poročali, zategadelj, ker deželnozborska večina slovenskim poslancem ni hotela dati dveh zastopnikov v tem odseku. Včeraj se je v deželnem zboru vršila volitev drugih odsekov. V vsak odsek je bil izvoljen po jeden slovenski poslanec, a zdaj so slovenski poslanci volitev vzprejeli. Izvoljeni poslanci so bili: v finančni odsek Žičkar, v šolski odsek dr. Dečko, v peticijski odsek Lendovšek, v odsek za deželno kulturo Robič, v občinski odsek dr. Rosina, v železniški odsek dr. Srnec. V včerajšnji seji je bil tudi vzprejet predlog odseka za premembo volilnega reda glede volilne reforme. V debato je posegel tudi poslanec Robič, kateri je pri tej priliki zalteval, naj se Slovencu da jedno mesto v deželnem odboru. Zborovanje deželnega zbora se je po vzprejetji predloga glede volilne reforme preložilo.

— (Imenovanje koroškega sodnega predsednika) smatrajo nemški listi za nekako „koncesijo“ Slovincem. Tudi nekatera slovenska glasila se zadovoljujejo s tem, da je novi predsednik gosp. Perko zmožen slovenščine. Na obe strani bodi povedano, da je g. Perko dosedaj vedno kazal se nasprotnika slovenskemu uradovanju. Ako ostane tak tudi poslej, bode s tem jezikovnim pravicam koroških Slovencev prav tako ustrezno, kakor če bi g. predsednik nič slovenskega ne znal.

— (Imenovanje.) Višji finančni svetnik v Trstu gospod Ludovik Hočevar je imenovan dvornim svetnikom in finančnim ravnateljem v Zadru.

* (Težko službo) imajo laški finančni uradniki. Ljudstvo jih sovraži tako, da finančni uradnik ni nikdar varen življenja. Te dni so v Triggranu blizu Barja finančni pazniki pregledovali kleti gostilničarjev, če točijo zadescano vino. V neki gostilni se je mej pazniki in krčmarjem unel prapir. Gostje so se koj potegnili za krčmarja in jeli finančne paznike neusmiljeno pretepavati. Jeden paznik je zbežal, drugi si ni mogel drugače pomoči da je iz revolverja ustrelil na napadalca. Ustrelil je tri osebe in porabil občno zmešnjavo, da je po begnil. Jeza zbranih gostov se je usula na tretjega

finančnega paznika. Zvezali so ga, ga polili s petrolejem in ga užgali. Gorečo to bakljo so vrgli na ulico. Siromašni paznik je zgorel.

* (Kdor prej pride, prej melje.) V Harkovu sta se bila dva mladeniča zaljubila v jedno dekle. Oba sta strastno igrala šah in se končno dogovorila, da se dekletu odpove tisti izmaj njiju, kdor zgubi prvo partijo. Začela sta partijo. Trajala je dva dni, a konec je bil „remis“. Začela sta drugo partijo. Ta je trajala tri dni, a konec je bil zopet „remis“. Ko sta zaljubljenca hotela začeti tretjo partijo, dobila sta vest, da se je njiju izvoljenka zaročila z nekim drugim mladeničem.

* (Ubegla levinja) V menažeriji v Birminghamu je po predstavi, prav ko so ljudje odbajali, stara levinja ušla iz zverinjaka in napadla blizu nje stoječega konja, katerega je raztrgala. Nastala je nepopisna panika. Na srečo je krotitelj pri sebi imel puško, ter zver ustrelil prav ko se je pripravljala, da plana na knižaje bežeče ljudi.

* (Strašen vihar) Iz Melbourne v Avstraliji se poroča, da je strahovit vihar uničil mesto Navertire. Vihar je podrl vse hiše, nekatere skoro do tal, ter povzročil velikanško škodo. Sveda je na tisoče ljudi ponesrečilo. Vihar je trajal štirinajet ur in bil tako silen, da je strgal celo hišno streho in jo nesel sto metrov daleč.

Darila

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Kot odkupnino od noveletnih vestí: G. dr. Danilo Majaron s soprogo 4 krome; Gosp. Josip Noll 3 krome; Gospa vdova dr. Zarnikova 2 K; Gospa Josipina Sumi 2 kroni; G. Fran Starč 1 krono. — G. Enil Orožen, c. kr. notar v Trebnjem zase in za svojo rodino 6 kron z geslom: Bog daj narodu našemu srečno novo leto! — Skupaj 18 kron. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Brzjavke.

Dunaj 31. decembra. Dr. Srnec je bil danes vzprejet pri cesarju v avdijenciji. — Odlični član štajerskega deželnega zbora je izjavil, zagotovljeno je, da se sprejme prememba deželnega reda, s katero se osnuje sedmo mesto deželnega odbornika, da bodo tudi Slovenci v njem zastopani. Vsi merodajni krogi se za to potegujejo. Ta član mi je naznanil, da se proti grofu Wurmbrandu misli uprizoriti neka akcija, da ga osamijo.

Dunaj 31. decembra. Uradni list prijavlja naredbo finančnega ministerstva s katero se ljubljanska davčna lokalna komisija organizuje z jutrnjim dnem kot davčna administracija.

Dunaj 31. decembra. V sinočni večerni seji dež. zbora so protisemitje stavili predlog, naj se določi nemščina kot izključni učni jezik v vseh ljudskih in meščanskih šolah dolenjeavstrijskih, ker se je bati, da prizna Badeni češkimi šolam pravico javnosti, vsled česar bi Dolenja Avstrijska postala dvojezična dežela.

Praga 31. decembra. Poslanec Eim objavlja članek: „Za bodočnost“, v katerem se primerjajo Čehi s Slovenci. Ta primera, pravi Eim, je za Čehe jako žalostna. Ko se Jugoslovani pripravljajo na spravo, se češki klerikalci pripravljajo za boj. Nekdaj so Čehi bili učitelji Slovincem, sedaj se pa naj Čehi uče od njih slovenskih učencev graditi za bodočnost.

Praga 31. decembra. Kriza v občinskem svetu, nastala vsled volitve župana, se je poravnala. Dosegel se je nov kompromis mej staročeško in mladočeško stranko. Dr. Srb je kot župan resigniral in bil skoro soglasno izvoljen prvim podžupanom, v soboto pa bo dr. Podlipny voljen županom. Vse funkcije se razdele jednako mej obe stranke. V mestu vlada občno veselje, da je stvar tako iztekla.

Budimpešta 31. decembra. Ministra Guttenberg in Ganz sta se vrnila na Dunaj. Pri pogajanju glede carinske in trgovinske pogodbe se niso poravnale vse obstoječe difference.

Beligrad 31. decembra. S kraljevim ukazom se razpušča skupščina. Stranka naprednjakov je razpala. Njen list „Videlo“ neha izhajati.

Sredec 31. decembra. Georgjev je oproščen soudeležbe pri umoru Stambulova, Tufekčijev in Acov sta pa obsojena v triletno ječo.

Berolin 31. decembra. Vojno ministerstvo je poljskim vojakom prepovedalo govoriti v poljskem jeziku, tudi če niso v službi.

Uredništvo „Slovenskega Naroda“

p. f.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno uporablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (1756—18)

Proti revmatičnim bolečinam
uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov
antirreumon lekarja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta), Cena steklenici 25 kr. 5 (3202—8)

V mrzlem letnem času in pri premeni vremena mnogo ljudi dobi katar, katerega posledice utegnejo biti težke, a se z majhnimi sredstvi lahko izognejo. Splošno je znano, da pristni sladni bonboni pri kašlju in hripavosti, sploh pri boleznih sopl, raztopljujejo in dobrodejno uplivajo. Priporoča se torej, naj se takoj rabi pri nastopljenem prehlajenju. Pazi naj se pa na to, da se v teku 50 let za dobro priznani bonboni iz sladnega izvlečka, dobivajo iz tovarne c. in kr. dvornega zalagatelja Ivana Hoffa, na Dunaju I, Graben, Bräunerstrasse.

Štev. 35. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 759.

V soboto, dne 2. januarja 1897.

Ali je to dekle!

Burka s petjem v štirih dejanjih. Spisal K. Costa. Godbo zložil K. Müllöcker. Poslovenil V. B. Kapelnik g. H. Benišek. Režiser g. R. Inemann.

Prvo dejanje: „V brzojavnem uradu“. Drugo dejanje: „Za dobri namen“. Tretje dejanje: „Baletni mojster in njega netjakinja“. Četrto dejanje: „Brat dijak“ ali „Stara hiša“.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7/8. uri. Konec ob 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.

Prihodnja predstava bo v torek, dne 5. januarja 1897.

Meteorologično poročilo.

Decembar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
30.	9. zvečer	746.4	-1.6	sl. svzh.	jasno	0.0
31.	7. zjutraj	746.8	-3.2	sr. jvzh.	oblačno	
"	2. popol.	744.8	-1.4	brevetr.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura -1.0°, za 1.6° nad normalom.

Vsem čutstvujočim naznanjamo žalosti potrti s tem vest o smrti svojega mnogoljubljenega, draga brata, oziroma svaka in ujca, gospoda

Josipa Borghija

c. kr. realčnega profesorja

kateri se je večer ob 1. uri popoldne, po dolgi, težki bolezni v 50. letu svoje dobe, ločil iz tega sveta.

Posvetni ostanki pokopani so dne 1. januarja ob 3. uri popoldne v hiši žalosti v Wolfvih ulicah št. 1 slovesno blagoslove in odpeljejo na južni kolodvor, da se popeljejo v Sežano in pokopljejo na tamošnjem pokopališču.

Svete zadušne maše se bodo brale v več cerkvah.

Ljubljana, dne 31. decembra 1896. l.

Mihael, brat. Rozina, Eliza in Klementina Borghi, sestre. Evgenija Borghi, roj. Schel-denberger, svakinja. Jozefina, Štefanija, Marija in Ema, nečakinje. (3452)

Giesshüblec z mlekom

priporočajo zdravniki posebno pri bronhijalnem kataru otrok, ki se tako često javlja v zimskem času. 3 dele Giesshübleca se zmeša z 1 delom vročega mleka in se zmes pije mlačna. (3142 11)

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Vabilo.

Pod vodstvom svojega društvenega koncertnega vodje gospoda Josipa Čerina priredi zbor „Glasbene Matice“ s sodelovanjem solistov in orkestra sl. vojaške gošbe c. in kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27

tri redne koncerte

in sicer dne

7. januarja, 10. marca in 12. aprila 1897
v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“
z nastopnim programom:

Karel Bendl: „Molitev“, mešan zbor.
Dr. Antonin Dvořák: „Hymnus“, op. 30, mešan zbor in orkester.
Mihael Iv. Glinka: „Kamarinska“, dve ruski narodni pesmi za orkester.
Edvard Kremser: „Balkanski glasovi“, op. 144, za sopran- in bariton-solo, moški zbor in orkester.
Zdenko Fibich: „Ždani“, mešan zbor.
Felix Mendelssohn-Bartholdi: „Sen poletne noči“, soli, ženski zbor in orkester z zveznim tekstom.
Felix Mendelssohn-Bartholdi: „Koncert“, za gosli z orkestrom.
W. A. Mozart: „Requiem“, soli, mešan zbor, orkester.
Stanko Pirnat: „Vzpomladna“, mešan zbor.
Franc Schubert: „Simfonija“, orkester.
Richard Wagner: „Nastop gostov“ iz opere „Tannhäuser“, mešan zbor in orkester.

Pogoji za predplačo za vse tri koncerte:

Sedež I. vrste: 4 gld. za posameznika, 8 gld. za rodbino; sedež II. vrste: 3 gld. za posameznika, 6 gld. za rodbino; sedež III. vrste: 2 gld. za posameznika, 4 gld. za rodbino. — Za rodbino štejejo trije člani; vsak član več plača 1 gld. za vse tri koncerte. Predplačije se lahko v dveh obrokih: pred prvim in pred drugim koncertom. — Predplačila se sprejemajo v trafiki g. Šešarka v Šelenburgovi ulici.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so s srednjeevropskim časom. (1705-300)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, čez Klein-Keitling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. ur 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Brezovo, Gurk, Genuvo, Pariz; čez Klein-Keitling v Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Heib, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 6. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genuvo, Gurka, Brezovo, Inomost, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. ur 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. ur 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Dobri sodi

po 300 do 600 litrov se prodajo po nizki ceni
v Vegovih ulicah št. 10. 3419-2)

Za trgovino v Kranju se iščeta učenec

ki je dovršil ljudsko šolo; prednost ima oni, ki je obiskoval realko; in

blagajničarica

(kasirka), katera je večša trgovine in računstva in je zmožna slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe naj se pošljejo upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (3404—3)

Vs-m p. n.

ljubim gostom, prijateljem in znancem
želita podpisanca (3435)

srečno in veselo

ново leto

ter se priporočata za nadaljni obisk

hotela „Lloyd“.

Josipina in Karol Počivaunik.

Krepak učenec

14—15 let star, vzprejme se takoj za strgarsko obrt pri Vincencu Zirnstein-u, Sv. Petra cesta št. 40. Vpraša se istotam. (3409—2)

Svojo zalogo

lesoreznega, nakitnega, galanterijskega in iz usnja iznelanega blaga, kakor tudi najfinjših parfumov in mil i. t. d. i. t. d. priporočam k

novemu letu

kot najbolj pripravna darila najtopleje.

Fr. Stampfel

(3437—2) v Ljubljani, Tonhalle.

Stanovanje in delavnica.

Na Tržaški cesti št. 12a se odda s 1. majem 1897. leta stanovanje, obstoječe iz dveh sob, kuhinje itd., in delavnica, za vsako rokodelstvo pripravna. — Vse natančnejše se izve pri lastniku Alojziju Korsika. (3445—1)

Mehanični mlin

se odda takoj v najem proti prav ugodnim pogojem.

Kavcije se zahteva od 200 do 500 gld.

Pismene ponudbe do 15. januarja 1897 pod: „Mehanični mlin“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (3428—1)

Josip Leuz,

(3416—2) trgovec
v Ljubljani, Reselnova cesta

kupuje ter plačuje po možno najvišji ceni, kakor

ribniški, angleški in onejida-krompir, želoč, hrastove ježice, bukov žir, vsakovrstne zdravilne rastline (korenine in perje) v vsaki množini.

→ Plačuje takoj! ←

Veselo novo leto

želi vsem svojim p. n. gostom, prijateljem in znancem

(3450) rodbina P. Kriš.

K novemu letu!

Vsem našim p. n. gostom, prijateljem in znancem (3448)

→ najboljša vošila →

s prošnjo za daljno naklonjenost.

Franc Ferlinz z rodbino.

Veselo novo leto

voš m vsem p. n. obiskovalcem moje brivnice ter se priporočam za daljno naklonjenost.

Štefan Ščrbačić

(3440) brivec v Šiški.

Prisrčna vošila

vsem mojim velečastitim gostom, prijateljem in znancem

k novemu letu 1897.

Z velespoštovanjem

Ivan Hafner s soprogo

restavrater (3447)

na južnem kolodvoru v Ljubljani.

Ivana Hoff-a sladni izdelki za slabotne in bolnike

posebno pri boleznih na prsih, pljučih in v goltancu, za kašelj, bripavost, influenco, malokrvnost, bledičnost, bol v želodcu, hemoroide, kakor tudi za nervoznost in splošno telesno slabost kot dijetetično sredstvo že 50 let izborna izkušena in od zdravnikov priporočeno. (3314-6)

Dobivajo se v lekarnah, v boljših drogerijah, delikatesah in specerijah in naravnost pri Ivanu Hoff-u, dvor. dobavitelju, Dunaj, I., Graben, Bräunerstrasse 8.

Prospekti in cenilniki brezplačno in franko.

Orkester na lok

(3415) za koncerte in ples od 6 do 20 mož 3-2
se oddaja proti zmerni plači.

Povpraša naj se: Karol Bitsch, Radeckeje ceste
(Krajska dolina) števil. 1 v Ljubljani.

Hiša na prodaj.

V Rudolfovem, ravno pred novim mostom, kateri bo prihodnje leto nar-jen, je pod ugodnimi pogoji na prodaj hiša, katera je pripravna za vsako obrt, posebno za usnjarijo, kjer je ista že tudi bila.

Natančneje se izve pri Francu Kastelic-u, trgovcu v Kandiji pri Rudolfovem. (3392-2)

Usem velespoštovanim
gostom, prijateljem in znancem

k novemu letu
najboljša vošila.

Kans Eder in soproga
v Ljubljani, Švicarija.

Krepak učenec

12-15 let star, vzprejme se v prodajalnico z me-
šanim blagom F. Zadnek-a v Senožcah. (3367-6)

Varstvena znamka.

Proti
kašlju in nahodu, osobito
dece, proti zastizenju, bole-
znim v vratu, želodcu in
mehurju priporoča se najbolje

koroski
rimski vrelec.

Naravno pristen natočen.

Najfinejša namizna voda. (3344-4)

Zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u, Du-
najska cesta; v Kranju pri F. Dolencu.

(2114-39)

Dva dijaka

se vzprejmeta v dobro stanovanje s hrano
blizu realke in gimnazije.

Natančneje se poizve pri upravnistvu „Slov.
Narod.“ pod števil. 2. (3405-2)

Po ceni na prodaj!
1 trgovski prodajalnik (pudelj)
in stelaže za spec. trgovino,

dalje zaradi opustitve predmeta

drsalice

od 20 kr. naprej pri (3354-3)

Karolu Kauschegg-u
trgovina z železnino v Ljubljani, Dunajska cesta 18.

Za kašljujoče

dokazuje nad 1000 spričeval

izbornost (3147-10)

Kaiserjevih prsnih bonbonov

getovo in hitro učinkujočih pri kašlju, hri-
pavosti, kataru in zastizenju. Največja
specijaliteta Avstrije, Nemčije in Švicarske. Za-
voček 10 in 20 kr.

Zaloga v Ljubljani: Viljema Mayer-ja, le-
karna, Marijin trg in Mr. Ph. M. Mardet-
schlaeger-ja, lekarna, Prešernov trg.

Služba distriktnega zdravnika.

Oddaja se mesto distriktnega zdravnika v St. Pavlu pri
Preboldu, v političnem okraju Celje, obsejajoče občine St. Pavel, Marija
Reka in Grajska vas, s stalno letno plačo 420 gld.

Prosilci za to mesto morajo biti avstrijski državljani, zdravniki vsa-
ga zdravilstva ter značaj slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.

Prošnje se naj pošljejo podpisnemu sanitetno-distriktnemu odboru

do 15. januarja 1897. 1.

Sanitetno-distriktni odbor St. Pavel pri Preboldu

dne 8. decembra 1896.

(3422-2)

Načelnik.

Trnkóczy-jeva ustna voda

steklenica 50 kr.

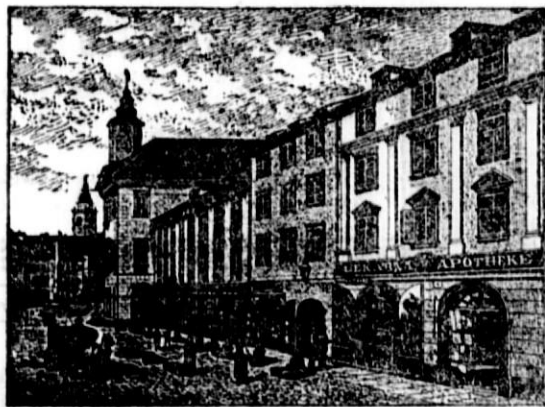
Trnkóczy-jev zobni prašek

škaflička 30 kr.

kakor tudi
vse

medicinično-
farmaceutične
izdelke
specijalitete

i. t. d

dijetetična
sredstva
homeopatična
zdravila
medicin. mila
parfume

i. t. d

priporočajo in razpošiljajo na vse kraje sveta lekarniške tvrdke:

Ubald pl. Trnkóczy, v Ljubljani, na Kranjskem.

Viktor pl. Trnkóczy, na Dunaju, Margarethen.

Dr. Oton pl. Trnkóczy, na Dunaju, Landstrasse.

Julij pl. Trnkóczy, na Dunaju, Josefstadt.

Vendelin pl. Trnkóczy, v Gradcu, na Štajerskem.

Razpošilja se s prvo pošto.

(3297-6)

Št. 41 039

Razglas.

(3431-2)

Pri podpisnem magistratu podeliti je službo provizoričnega

blagajničnega asistenta

s prijemki VI. činovnega razreda, eventualno službo **blagajničnega**
praktikanta z adutom letnih 480 gld.

Prošilec za jedno ali drugo teh služeb, morajo dokazati, da so dovršili
višjo gimnazijo, višjo realko, ali pa kako drugo jima jednako šolo, ter da so
prebili izpit iz državnega računovodstva in blagajniški izpit.

Tsi, ki še nimajo predpisanih izpitov, zavezani so narediti ju v teku
dveh let po nastopu službe.

Prošnje vložiti je do 10. dne januarja meseca 1897. 1. pri
magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 25. decembra 1896.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca.

Št. 41.038.

(3430-2)

Razglas.

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil je v svoji
seji dne 23. t. m., da je v svrhu pokritja izvanrednih troškov mestne občine
ljublanske **mestne doklade zvišati in od 1. januarja 1897. 1.**
počenčati pobirati nastopne doklade:

1) od pridobitnega davka (obrtarine) z državnimi dokladi vred do
gld. 5-25 čiste obrtarine 6%, od gld. 5-25 do gld. 26-25 čiste obrtarine 10%,
od gld. 26-25 naprej pa čiste obrtarine 15%.

2) od dohodnega davka z državnimi dokladi vred

do gld. 50— 10%,

od „ 50— do gld. 500— 15%,

„ 500— naprej 25%

3) od hišnonajemninskega davka 15%.

4) od zemljiškega davka tudi 15%.

To se z ozirom na določilo §. 43. obč. reda za deželno stolno mesto
Ljubljano oznanja z dostavkom, da mora vsak, kdor misli, da se mu s tem
sklepom godi krivica, uložiti svoje ugovore v **štirinajstih dneh**, to je
do 11. januarja 1897. leta pri podpisnem magistratu,

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

26. dan decembra 1896.

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga

J. Soklič.

(1726)

Pod Trančo št. 2.

Pekarija. JAKOB ZALAZNIK Slaščičarna.

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21

priloga slav. občinstvu za božična darila svojo bogato zalogo raznovrstnih slaščičarskih izdelkov in okraskov za božična drevesca

kakor tudi štirikrat na dan sveže okusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, posebno pa vsakovrstne

potvice in pince.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuvaj (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanji naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se pripravljamo sl. občinstvu za obilen obisk svoje kavarne ter zago avljamo dobre pijače ter točno potrebo.

Z veselo poštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

(1727)

Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov in čepic.

Najnižje cene.

Prekupovalcem tovarniške cene.

Ceniki se pošiljajo brezplačno.

J. S. BENEDIKT

Stari trg št. 16. Ljubljana Stari trg št. 16.

Prej **Albert Robida** Prej M. Učak M. Učak

v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej J. Zor J. Zor

(1728) čevljarški mojster

v Ljubljani, Čevljarške ulice št. 3

priloga se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročanje raznovrstnih obuvaj, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sobni slikar Josip Erbežnik Sobni slikar

Poljanska cesta 72 Moste 33

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po najnižjih cenah.

(2656)

Za okusno in trpežno delo se jamči.

Naročila pismenim potom: Moste št. 33.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Plesarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohistvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karbolinaja. Masčoba za konjska kopita in usnje.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Selenburgove ulice št. 6 1729

priloga svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specialitete v ekspresnih puškah in pištolah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija OBREZA v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

10 gl. samo stane pri meni fin modroc na pereh (Feder-matratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Zimnice od 17—30 gl.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela (1737) po najnižji ceni.

Največja zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov od 6 gl. naprej do 25 gl.

Mehanik Ivan Škerl

(1745)

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in velocipede ter se pripravljamo p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

IVAN URAN

Ljubljana, Gradšče št. 8, Igriške ulice št. 3

priloga p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

Ivanka Toni

(1731) v Vodmatu št. 3

priloga p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priloga gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrebo.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (1739)

Pijte domači likër

iz planinskih zelišč

„Triglav“

ki zelodec greje in krepa in dobro voljo vzbuja

J. Klauer v Ljubljani.

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitvica.

Isdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žage. (1732)

Prevažamo celo naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Najnižje cene! Solidno blago!

Hugon Ihl

priloga svojo veliko zalogo (1740)

suknenih ostankov

po znižani ceni. Zunanja naročila izvrši brzo.

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo 1748

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priloga svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kablami. Popravljamo hitro in po cen. Vnanja naročila se hitro izvrš.

Ustanovljeno leta 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gosposke ulice (Knežji dvorec).

(1733)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg števil. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa pripravljamo svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (1741)

Ceniki zastoj in poštalne prosto.

Svoji k svojim!

Kavarna J. Kramar

Ljubljana (1749)

Dunajska cesta št. 5.

Veselo

— novo leto

voči vsem cenjenim p. n. gostom,
prijateljem in znancem

Jakob Zalaznik

o soprogo.

(3443)

**Veselo
novo leto 1897**

vošim

častitim svojim obiskovalcem

ter jim izrekam svojo srčno zahvalo za
dosedajši obisk in se tudi za v prihod-
nje priporočam njih blagonaklonjenosti,
z zagotovilo čedne in dobre postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

Aleksander Gjurd

brivec

(3444)

na Kongresnem trgu šte. 3.

Sidro

ANIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi.

iznana izborna, bolečine tolažeče ma-
stičko po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah.
Zahtevati naj se blagovito to splošno priljubljeno
domače zdravilo vedno na kratko kot

Richterjev Liniment s „sidrom“

in sprejme naj se iz opreznosti le take
steklenice kot pristne, ki imajo znano
vzvišeno znamko „Sidro“. (3301—7)
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Vzprejemem takoj

koncipijenta in stenografa

Dr. Josip Vrečko

(3421—3)

odvetnik v Celju.

Rudarski inženir

Pavel Endlicher

Gradaška ulica št. 8 v Ljubljani

preiskuje, odobrava in zastopa
rudokopna podjetja in daje raz-
jasnila v vseh rudarskih zadevah.

(3451—1)

Prosit

novo leto!

vsem velečastitim stalnim gostom
in kolegam!

(3432)

Ju. Mayr.

Prisrčna voščila

k novemu letu

izraža

fotografični zavod

Davorina Rovšeka

ter se najtopleje zahvaljuje slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi za častna
naročila v preteklem letu, proseč prijaz-
nega nadaljnega zanimanja ter blago-
hotnih naročil. — Preskrbel je za vsa
možna udobnost slavnega občinstva in
za natančno in čisto izvršenje svojih slik.

(3449) Odličnim spoštovanjem

Davorin Rovšek

fotograf

Ljubljana, Kolodvorske ulice 34.

Vsem prijateljem in
znancem

veselo novo leto!

Rodbina Jos. Nolli.

Restavracija „Pri Lipi“.

Vsem cenjenim p. n. gostom, pri-
jateljem in znancem želim

veselo in srečno novo leto

(3429)

Ljudevit in Marija Fantini.

Vsem gostom, prijateljem in
znancem želi

(3442)

veselo in srečno

novo leto

rodbina Peršin-ova na Rožniku.

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“

M. Leustek

Ljubljana, Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pri-
pravno pristno čisto in sveže

Dorševo Med. ribje olje

ugodnega okusa, lahko prebavljivo; mala steklenica
50 kr., večja 1 gld. (3280—11)

Nadalje zaradi svojega izbornega učinka znano

tanno-chinin tinkturo za lase

katera okrepuje lasišče in preprečuje izpadanje las.

Cena steklenici z rablilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preskusnih domačih zdravil,
katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih.

Med. Cognac, malaga, rum i. t. d.

Razpošilja po pošti vsak dan 2krat.

Smrekovega lesa

proda se iz gozdov na Visokem pri Poljanah nad
Škofjo Loko 1700 debel, in sicer:

429 smrekovih dreves lepodorastlega debela
1271 „ „ srednjedorastlega „

Radi ogleda na lici mesta zglasé naj se eventuelni
reflektantje naravnost na Visokem, dotične ponudbe
pa je doposlati v Ljubljano. Kupne ponudbe vzpre-
jemajo se samo do dne 15. januarja 1897.

V Ljubljani, meseca decembra 1896.

Advokat dr. Ivan Tavčar

(3391—3)

lastnik posestva „Visoko“.

Graške stisnjene drožje
bratov Reininghaus v Gradcu.

Usvojamo se s tem uljudno naznanjati, da bomo izročili pro-
dajo svojih drožij z dnem 1. januarja 1897 gospodu

Anton Stacul-u

specerijski in delikatesni prodajalci v Ljubljani
in prosimo od omenjenega dne pošiljati naročila na imenovanega
gospoda.

Solidna in hitra razpošiljatev je zagotovljena.

Z velespoštovanjem

(3438—2)

bratje Reininghaus v Gradcu.

Zahvala in priporočitev!

Pri prestopu leta izrekam vsem svojim p. n. kupcem

veselo novo leto 1897

in se zahvaljujem za vse mi v preteklem letu izkazano zaupanje.
Zajedno se priporočim, me tudi v bodoče v spominu obdržati.

Neutrudljivo se bodem prizadeval vsako zahtevanje in vsako
naročitev točno izvršiti in z najnovejšimi in najlepšimi predmeti ceno
in hitro služiti.

Ravnokar je izšel moj ilustrovani cenik za leto 1897,
katerega na zahtevanje poštnine prosto in brezplačno razpošiljam.
Za obilno obiskovanje prosi s spoštovanjem

Alojzij Korsika

(3446)

umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani.

Oznanilo.

Posojilnica v Ribnici

daje s tem svojim vlagateljem na znanje, da je
načelnistvo dne 20. decembra 1896 sklenilo, od
1. januarja 1897. l. naprej

hranilne vloge po 4½% obrestovati
mesto po 4% kakor do zdaj.

Posojilnica v Ribnici

dne 26. decembra 1896.

(3441)

Načelnistvo.